

LVU

31.04-20070001-3

01.02.2008

Undervisningsministeriet
Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Hauser Plads 20, 5.
DK-1127 København K.
Tel. +45 33 11 44 66
Fax +45 33 14 06 55
e-mail lvu@lvu.dk
www.lvu.dk
Bank: 9570 601-0814

Att. Specialkonsulent Kirsten Krogstrup

Den 24. oktober 2007

Høringssvar om forslag til lov om almen voksenuddannelse og anerkendelse af real-kompetence mv.

Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere (LVU) afgiver hermed sit høringssvar om ovenstående lovforslag.

LVU har gennem flere år efterspurgt en reform af den almen voksenuddannelse (avu), og har set frem til lovforslaget. Det er positivt, at lovforslaget i så høj grad medtager de forslag til reform, som LVU gennem tiden har fremsat. LVU mener dog, at der er en række problemstillinger, som ikke løses med lovudkastet.

Generelle bemærkninger

Med lovforslaget ændres og udvides formålsparagraffen og målgruppen for avu. Til stor tilfredshed for LVU placeres avu centralt i forhold til regeringens 95 pct. målsætning samtidig med, at bredden i målgruppen fastholdes.

Hvis intensionerne i lovforslaget skal indfries, er det afgørende at der sikres ressourcer her til. Lovforslaget giver ingen antydning af, at der følger ressourcer med til at varetage de mange nye opgaver. Det er derfor magtpåliggende for LVU at påpege behovet for, at der ydes den fornødne finansiering til opgaven.

Ligeledes er det vigtigt for LVU at fastslå, at avu er et voksenuddannelses tilbud og undervisningen her skal foregå i et voksenpædagogisk miljø. Dette er grundlaget for VUCernes tilbud, og det skal det vedblive med at være. Nogle unge har dog gavn af at deltage i uddannelse på VUCerne. LVU støtter selvsagt disse unges muligheder for at modtage tilbudet.

Forslaget giver mulighed for, at unge under 18 år kan optages på avu, såfremt Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) vurderer, at avu er det korrekte tilbud for den unge. LVU ser optagelsesmuligheden som et positivt element, men er bekymret for konsekvenserne af den foreslåede finansiering af disse kursister. Forslaget fastsætter, at kommunerne skal betale en fast takst for kursister under 18 år. Erfaringer viser dog, at der meget nemt kan gå kasse-

tænkning i en sådan ordning. LVU frygter, at kommunerne hellere vil henvise til egne (billigere) tilbud eller vente med at henvise til avu, til den unge er fyldt 18 år. Ordningen understøtter ikke 95 pct. målsætningen, da risikoen for at de unge får et forkert tilbud eller aldrig kommer i gang med et uddannelsesforløb øges. LVU ønsker, at den nuværende finansieringsordning fortsætter. En evaluering af ordningen vil kunne afdække, om den medfører en uforholdsmæssig stor stigning i antallet af kursister under 18 år. UUs rolle i optagelsen af unge under 18 år må dog antages at være en rigelig sikring i forhold til en evt. kommunal kassetænkning.

LVU er positiv overfor, at der indføres en samlet avu-eksamen med adgang til 2-årigt hf. Etablering af en samlet eksamen vil give avu-tilbudet en øget relevans for mange af de grupper, som ikke har fået en ungdomsuddannelse pga. manglende kvalifikationer. LVU er dog noget skeptisk over for bemærkningerne om, at optagelseskravet kun kan gøres gældende, såfremt der ansøges direkte efter den eksamenstermin, hvor kursisten har aflagt sin sidste prøve. En så hurtig forældelsesfrist kan på ingen måde fremme 95 pct. målsætningen. Særligt set i lyset af at kursisterne ved avu er voksne mennesker med ganske andre livsforsætninger end elever fra folkeskolens afgangsklasser.

I forhold til fagudbudet er det positivt, at faget dansk som andet sprog får status som kernefag. LVU er meget tilfreds med, at der stilles krav til lærernes kvalifikationer i form af en gennemført uddannelse til underviser i dansk som andetsprog. Kvalifikationskravet sikrer, at der undervises af kompetente lærere med den korrekte faglige-pædagogiske tilgang til faget. Tilbudet vil sikre en bedre overgang mellem sprogcentre og avu for de tosprogede kursister.

Lovforslaget har blandt andet til formål at sikre en øget fleksibilitet i undervisningens tilrettelæggelse. Et vigtigt element i en øget fleksibilitet er mulighed for at udbyde fag i mindre enheder: fagelementer. LVU er meget tilfreds med forslaget. LVU ser her muligheden for et samspil med de to ugers uddannelsesret, som de private overenskomster nu giver mulighed for. Yderligere vil det give mulighed for et tættere samarbejde med virksomheder. Sidst men ikke mindst mener LVU, at det vil give en øget motivation til uddannelse for den gruppe af ofte kortuddannede borgere, der i dag afholder sig herfra, fordi det synes uoverkommeligt at gennemføre længere kursusforløb.

Fastholdelse

LVU undrer sig over, at der i lovforslaget ikke er inddraget flere tiltag med det mål at fastholde kursisterne, fx mentorordninger. Avu er centralt placeret i forhold til regeringens målsætning om, at 95 pct. skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Dele af den målgruppe – de sidste 15 pct., der mangler for at nå regeringens mål – er meget tung. Erfaringsmæssigt viser det sig, at kursisterne i denne gruppe både har faglige og sociale problemer. Det er derfor bemærkelsesværdigt at lovforslaget ikke indeholder tiltag af nogen art, der imødekommer afhjælpningen af de sociale problemer, kursisterne måtte have. Fx i form af mentor- eller kontaktlærerordninger, der kan støtte kursisten og sikre hurtig indgriben, hvis der er øget

risiko for frafald. Ej heller indeholder lovforslaget overvejelser om behovet for ekstra ressourcer til at løfte denne opgave på VUCerne, hvilket er yderst beklageligt.

Uddannelsesstillinger

Med den nye lov udvides og målrettes avu mod gruppen af unge voksne og tosprogede. Loven stiller ligeledes forslag om krav til lærerkvalifikationer. Lærerne skal fremover have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen med det pågældende fag som linjefag eller have tilsvarende kvalifikationer. LVU er glad for, at der nu stilles krav til lærerkvalifikationer. LVU vil dog i den sammenhæng gerne fremhæve, at den pædagogik, der ligger til grund for folkeskolelæreruddannelsen, er forskellig fra den pædagogik, der bør anvendes i relation til unge og voksne. Med de nye målgrupper og det øgede politiske fokus på voksen- og efteruddannelse særligt af kortuddannede er det nu mere end påkrævet, at lærernes pædagogiske kvalifikationer styrkes. LVU ønsker derfor, at der indføres uddannelsesstillinger med et klart sigte på voksen- og ungdomspædagogik på VUCerne i lighed med, hvad der kendes fra gymnasieområdet.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer

Ad § 6

LVU ønsker, at det også fremover bliver muligt at udbyde edb-fag/it på tre niveauer og ikke som i lovforslaget kun på basisniveau og niveau G. I bemærkningerne til lovforslaget skrives: ”Begrundelsen for denne ændring er dels, at mange kursister møder med utilstrækkelige forudsætninger for anvendelse af it i de øvrige fag, dels at undersøgelser har vist, at ca. 40 pct. af Danmarks borgere ikke besidder de grundlæggende it-færdigheder”. Argumentet her peger på et tydeligt behov for at opretholde E-niveauet – ikke mindst af hensyn til de unge kursister, der skal videre i uddannelsessystemet.

Det forekommer mærkværdigt, at basisfag i naturvidenskab bortfalder, når en del kursister har meget dårlige forudsætninger for faget, der er et obligatorisk element i den kommende avu-eksamen. LVU ønsker derfor et fortsat udbud af naturvidenskab på basisniveau.

Ad § 7

LVU er ikke tilfreds med bortfaldet af udbud af lokalt tilpassede forsøgsfag. Hermed forringes VUCernes mulighed for at tilbyde et varieret og fleksibelt fagudbud tilpasset lokale ønsker. LVU vil forslå at fagrækken udbygges for herved at sikre, at de lokalt udbudte fag fremover holder sig inden for rammerne af avu-loven. Herudover ønsker LVU, at proceduren for tilføjelse af fag til fagrækken bliver fleksible og enkel.

Ligeledes kan det undre, at fag som pædagogik og samarbejde og kommunikation falder bort. LVU ønsker, at avu også fremover skal være et tilbud om almen uddannelse til modne voksne og ikke alene rette sig mod videre uddannelsesforløb for unge voksne. En alt for snævert defineret tilbudsfagrække risikerer at medføre en falden motivation for modne voksne til at følge avu.

LVU opfatter det endvidere som noget tilfældigt, at et fag som spansk ikke er indføjet i fagrækken som tredje fremmedsprog. LVU vil derfor som et minimum foreslå, at faget spansk indsættes i avu-fagrækken – enten som sidestillet med tysk og fransk eller som et tilbudsfag på basisniveau og niveauerne G til D.

Ad § 11

Med forslaget afløses vejledende timetal med begrebet ”uddannelsestid”. Af bemærkningerne fremgår: ”Uddannelsestiden er den tid, en kursist deltager i forskellige former for lærerstyret undervisning og øvrige aktiviteter, der er organiseret af institutionen til realisering af det enkelte fags mål, herunder faglig og metodisk vejledning.” LVU frygter, at skiftet kan medføre øget brug af fx lærerfri undervisning, som det kendes fra erhvervsskolerne. Det må forventes at medføre en betydelig fare for øget frafald, hvis man i højere grad overlader kursisterne ansvaret for egen læring, uden at de har kompetencerne til at kunne tage vare på egen læringsproces.

LVU mener, at timetallet for de enkelte fag generelt skal øges i forhold til de timetal, der blev fastsat i 1989. Timetallene blev dengang fastsat på baggrund af et helt andet fagligt og socialt stærkere kursistgrundlag. Det er vigtigt, at VUCerne får muligheden for at tilrettelægge undervisning, der både henvender sig til kursister, der er fagligt svagt funderet og til kursister, der er langsomme indlærere. Særligt sidstnævnte gruppe har behov for undervisning, der strækker sig ud over de nuværende vejledende timetal.

Yderligere betyder opgraderingen af trin 2 til niveau D, at der bliver et endnu større spring fra niveau G til niveau D end fra det nuværende trin 1 til trin 2. Springet er allerede i dag mærkbart for mange kursister. Der er derfor et behov for at sikre yderligere undervisningstimer for at sikre muligheden for tilrettelæggelse af undervisning, der tager højde for det større niveau-spring.

LVU skal derfor opfordre til, at der medtænkes de nødvendige ressourcer til at sikre VUCernes muligheder for at gennemføre intensionerne med lovforslaget, bl.a. i form af timetal fastsat på baggrund af de nye kursistgrupper og niveauændringer.

Ad § 17

Det må være en forglemmelse, når det ikke fremgår, at en avu-eksamen kræver naturvidenskab på G-niveau, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan
Formand for LVU